

tiloversblevne Del af Summen til Raadighed i de følgende Finansaar. I Finansaarene 1910—11 til 1915—16 kan i samme Øjemed — til Oprettelse af nye Statshusmandsbrug — „anvendes et Beløb svarende til den Sum, der ikke er forbrugt af det ved Loven om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere af 22. April 1904 bevilgede Beløb af 15 Mill. Kr.“ Jeg vil henstille, om ikke man kunde forandre denne Bestemmelse, saa der kom til at staa: „de i Henhold til de to tidligere Love bevilgede Beløb af 25 Mill. Kr.“; med en saadan Forandring fik vi yderligere 608,505 Kr. tilovers. Det er Penge, der i sin Tid bevilgedes til dette Formaal, og naar vi staa saaledes, som vi gøre, maa der vel kunne disponeres over dem, og der kunde selvfølgelig oprettes adskillige Statshusmandsbrug for denne Sum.

Naar man skal beskæftige sig med denne Sag, kunde det være interessant at vide, hvor mange Ansøgere omtrent Kommissionerne rundt omkring have stillet i Udsigt, at der kunde komme i Betragtning. Jeg har en Følelse af, at der rundt omkring i Landet findes en hel Mængde Ansøgere, der hævde: Vi havde god Grund til at vente at komme i Betragtning; Kommissionen har taget saaledes paa vort Andragende, at vi kunde vente det! Det kunde, som sagt, være interessant at vide, hvor stort Tallet er paa disse skuffede Mennesker. Det var ønskeligt naturligvis i det hele taget at kunne imødekomme alle dem, der have arrangeret sig og truffet Foranstaltninger ud fra Forventninger om at komme i Betragtning. Det betyder meget for dem at skulle vente 1—2—3 Aar, eller hvor længe det nu bliver, inden de komme i Betragtning. De have haft Grund til at vente Statslaan og indrettet sig derefter, og saa blive de pludselig stillede saaledes, at de ikke kunne opnaa Laan.

Der er talt nogle Ord om Tillægslaan. Jeg kunde med Hensyn til dette specielle Spørgsmaal ønske at henstille til den højtærede Landbrugsminister, om det ikke var rigtig i al Almindelighed først at tage Hensyn til de Ansøgninger om Tillægslaan, der ere fremkomne med Hensyn til de i Henhold til den første Lov oprettede Husmandsbrug. Der kunde maaske i adskillige Tilfælde være lige saa god Anledning til at bevilge de Andragender, der indkomme i Henhold til den gældende Lov, men i al Almindelighed vilde jeg finde det rigtigst, at der først og fremmest toges Hensyn til dem, der sidde med de mind-

ste Husmandsbrug, og som man maa gaa ud fra trænge haardst til at opnaa et Tillægslaan.

I Tilknytning til de Bemærkninger, jeg har gjort om det ønskelige i at komme videre frem i denne Sag, end vi ere i Stand til i Øjeblikket, vil jeg gerne til-lade mig at henstille til den højtærede Landbrugsminister, at han saa meget som muligt fremskynder Nedsættelsen af den Kommission, som vi i Fjor i Udvalget vare enige om at udtale Ønsket om at faa ned-sat til Overvejelse af Spørgsmaalet om en Revision af vore Ekspropriationslove og til Overvejelse af Spørgsmaalet om Indførelse af nye Besiddelsesforhold, specielt offentlig Fæste. Vi stillede fra Socialdemokratiet i Fjor i Udvalget Forslag, der tog Sigte paa at løse disse Spørgsmaal. Disse Forslag vandt imidlertid ikke Tilslutning, og vi gik da ind paa at trække dem tilbage; de kom altsaa ikke til Behandling her i Salen, og vi indskrænkede os til sidst til at slutte os til det Ønske, der blev udtalt i Udvalget om at faa disse Spørgsmaal nærmere overvejet i en Kommission. Vi indrømmede, at mangt og meget kunde tale for, at der blev iværksat en nærmere Undersøgelse og Overvejelse paa dette Om-raade, før man skred til at vedtage bestemte Lovbestemmelser paa dette Punkt. Jeg henstiller til den højtærede Landbrugsminister at udtale sig om dette Spørgsmaal, og jeg mener, at jeg har saa meget mere Ret til at rette denne Henstilling til den højtærede Landbrugsminister, som det staar klart for min Erindring, at netop den højtærede Landbrugsminister, da vi i Fjor havde Sagen til Behandling, var en af dem, der gik den daværende Landbrugsminister haardst paa Klingen med Hensyn til dette Spørgsmaal og ønskede en bestemt Udtalelse fra ham om Tidspunktet for en saadan Kommissions Nedsættelse. Den nuværende højtærede Landbrugsminister og jeg vare enige om Ønskeligheden af, at denne Kommission snarest maatte blive nedsat, saaledes at Afslutningen af Kommissionens Arbejde ikke kom til at ligge alt for langt ude i Fremtiden, og at vi i hvert Fald fik Sikkerhed for, at Resultatet af en saadan Kommissions Arbejde kunde foreligge til offentlig Drøftelse og Behandling her paa Rigsdagen samtidig med, at Loven om Husmandsbrug atter skal til Revision, naar den nu indeværende 5-aarige Periode er udløben. Jeg vilde sætte Pris paa, at den nuværende højtærede Landbrugsminister vilde udtale sig om, hvorvidt der i en nær